

Hrvatska druga biomase CROBIOM i Hrvatski drvni klaster ovom prilikom dostavljaju očitovanje vezano za članak naziva "Izgledan manjak domaćeg drveta za sve potpisane projekte u biomasi" napisan od strane Krešimira Pećara, objavljen 05.12.2016. na vašem portalu, u kojem se vrlo kritički komentira ulaganje u OIE, posebice u korištenje biomase u energetske svrhe.

Znakovito je da se prilog pojavio nakon što je Europska komisija prošli tjedan predstavila energetske pakete novih zakonskih rješenja, stoga se i u europskom medijskom prostoru mogu zamijetiti slični medijski istupi fosilnih lobija, koji propituju održivost izvora biomase i održivost upravljanja šumama.

Veće korištenje biomase je dio europske politike poticanja OIE

Sa stajališta udruge CROBIOM (koja je član EU udruge za biomasu AEBIOM) i Hrvatskog drvnog klastera, želimo istaknuti da navedeni tekst ima namjeru dovesti čitatelja do zaključka da je cijeli projekt poticanja veće uporabe OIE, pa tako i većeg korištenja biomase u HR, bio veliki hir, a ne dio europske energetske politike. Ispada da svi građani, ali i tvrtke i ulagači u OIE, trebaju odbaciti OIE i biomasu te se okrenuti fosilnim rješenjima. U tekstu se sugerira zaključak da je netko proteklih godina izmanipulirao nositelje vlasti "navodnim forsiranjem OIE". Sa stajališta sektora kojemu pripadamo i koji živi od prerade i obrade drva, ocjenjujemo da se radi o vrlo opasnoj tezi, koja može utjecati na rezultate i budućnost sektora. S druge strane i HAZU ovih dana predlaže da se osnuje Ministarstvo energetike, što sve potvrđuje da je energija i dalje jedan od glavnih društvenih i političkih prioriteta i tema, u čemu nema ništa loše, osim što prema našem mišljenju treba pojačati ulogu i mogućnosti biomase, koja se osim najnovijih projekata s kogeneracijama, već godinama uspješno koristi za proizvodnju toplinske energije u industriji.

Viškovi biomase se sada uglavnom izvoze

Biomasa ima sada na razini RH kvote za 120 MW i za sada, kako stvari danas stoje, sirovina u Hrvatskoj je dostupna (s velikom rezervom u količinama, jer se danas TE Ljubljana i TE Trbovlje alimentiraju našom sječkom i suspaljuju je s njihovim ugljenom, a lože je i u elektranama i kotlovima u Pečuhu, Klagenfurtu i Grazu te u sjevernoj Italiji). Ta sječka sada masovno na kamionima svaki dan odlazi u inozemstvo, što je i logično jer sječka, kao i svaka druga roba, ide za većim cijenama, a kada se kod nas izgrade navedene kogeneracije, vjerojatno će i cijene domaćeg otkupa porasti te će proizvođači i trgovci prodavati sječku kod kuće unutar okvira isplativosti, a sve će biti regulirano pravilima ponude i potražnje.

Postoji još rezervi u pristupu većim količinama biomase

Situacija sa sirovinom iz privatnih šuma nije u sustavu dostupnih podataka, jer se veliki dio trgovine tim sortimentima odvija u sivoj zoni, pa se špekulira da bi se uređivanjem tog tržišta moglo pridobiti još 200-300.000 tona. Tu je još i izvoz višemetričnog drva za ploče, uglavnom u Italiju, Mađarsku i Austriju, a upravo su europski pločaši najveći protivnici energije iz drva, jer im energija iz drva na razini EU "krade sirovinu" pod sumnjivim uvjetima, obično preplaćujući tržišne cijene drva koje industrija ploča ne može za sada platiti. Tu se, prema mišljenju EU sektorskih analitičara, očekuju velike promjene na tržištu, tijekom narednih godina. Priča s ogrjevnim drvom i njegovim iznenadnim uključivanjem u energetske bilancu je također poznata, s dodatkom da se osim za domaće potrebe ogrijev u sve većim

količinama konfekcionira i izvozi, uglavnom u Italiju, koja je tradicionalno tržište za drva, ali i za pelet kojeg izvezemo negdje oko 230-240.000 tona, dok se javni objekti u HR, škole i vrtići u npr. Gerovu, Voćinu i na Plitvicama još uvijek griju na naftu iz uvoza.

Koncept 120 MW kvota iz biomase je održiv

Mišljenje sektorskih stručnjaka je da postoje i mogućnosti za solidno proširenje kvota (čak do 160, odnosno do 200 MW), za što postoje održive sirovinske osnove (sukladno izračunu relevantnih institucija), pod uvjetom da se uključe svi raspoloživi i održivi resursi u RH. Šumski ostatak (drvo promjera do 8 cm) je za sada u potpunosti neiskorišten dio biomase, i tu se ne radi o trulom i lošem materijalu koji je neupotrebljiv, nego o zdravim ostacima od sječe. Već sam stil pisanja u navedenom članku daje do znanja da se to "trulo i mokro drvo" ne može koristiti i da ga treba skupljati "kao iglu u plastu sijena". Znanost i akademska zajednica bi trebale kroz R&D projekte, poput HORIZON 2020 koji su financirani od strane EU iznjedrili nova rješenja i odgovore na pitanje kako pokupiti taj sitniji šumski ostatak i usitniti ga na isplativoj osnovi te ga učiniti dostupnim zainteresiranim korisnicima.

Šumama se u RH održivo gospodari

Fosilni lobiji napadaju održivost šuma, ne vodeći računa da već postoje stroge zakonske osnove s propisanim sječivim etatom na razini 10 godina. Ukupni etat je sada oko 6,5 mil. m³ s mogućnošću povećanja, jer je prirast oko 10 mil. m³. Već i male intervencije u pridobivanje šumske biomase dodatno mogu povećati količine kvalitetne sirovine za najmanje 300-500.000 tona. Josip Dundović, bivši direktor HŠ i predsjednik Udruge za biomasu pri Hrvatskom šumarskom društvu, tvrdi da se kroz dodatne poslove s neiskorištenom biomasom može odmah otvoriti do 5.000 izravnih radnih mjesta i još 50.000 neizravno, što je velik doprinos ruralnom razvoju.

CROBIOM i Hrvatski drvni klaster se zalažu za objektivno informiranje stručne javnosti o potencijalima i kapacitetima raspoloživih količina biomase i traže da nadležna tijela donesu potrebne zakonske regulative i omoguće završetak započetih investicija drvne industrije u kogeneracijska postrojenja, što će pojačati konkurentnost prerade drva i doprinijeti ruralnom razvoju i kružnoj ekonomiji.

S poštovanjem,

Marijan Kavran, CROBIOM – Hrvatska udruga biomase